

Hemställan om ökade resurser och kompetenshöjande insatser för säkerhetshöjande åtgärder

SiS hemställer härmed om ökade anslag under innevarande år samt under planeringsperioden 2024 – 2026. Syftet är att kunna möta de behov av säkerhetshöjande åtgärder som krävs för att säkerställa en trygg och säker tvångsvård. Äskandet avser:

1. Stärka kärnverksamhetens förutsättningar att bemanna verksamheten i enlighet med gjorda säkerhetsbedömningar.
2. Kompetenshöjande åtgärder för en trygg och säker tvångsvård.

Äskandet uppgår till 37 mnkr under 2023 och 104 mnkr under perioden 2024–2026. Sammantaget uppgår äskandet till 141 mnkr för perioden 2023–2026.

En omprioritering av andra insatser kan enbart delvis finansiera satsningen under innevarande år och innebär att en stor del av anslagskrediten utnyttjas. Konsekvensen skulle dessutom slå hårt mot nästkommande årsbudget.

Myndigheten avser även att i särskild ordning inkomma med en hemställan vad avser ökade kostnader kopplat till säkerhetsskyddsklassning.

Bakgrund

Sedan 2020 bedriver SiS ett intensivt arbete för att stärka tryggheten och säkerheten, såväl vad avser den inre tryggheten i form av införandet av en säkerhetsavdelning, utvecklade av säkerhetsbedömningar, säkerhetssamordnare på samtliga ungdoms- och LVM-hem, förstärkt bemanning och mycket mer. Därutöver har den tekniska och fysiska säkerheten stärkt genom bland annat inrättandet av två ungdomshem med högsta säkerhetsklass. Utvecklingen i samhället går dock fortsatt fort och behovet av

Statens institutionsstyrelse

ytterligare åtgärder inom säkerhetsområdet har fortsatt att öka. Ytterligare akuta åtgärder för att säkerställa en trygg och säker vård och behandling och för att undvika avvikelser samt minska risken för hot och våld på våra ungdomshem och LVM-hem har identifierats.

Mot den bakgrunden hemställer SiS härmed om ytterligare resurser för såväl innevarande år men även som ett komplement till budgetunderlaget. Hemställa rör två områden. Dels stärka kärnverksamhetens förutsättningar att bemanna verksamheten i enlighet med gjorda säkerhetsbedömningar och dels kompetenshöjande åtgärder för en trygg och säker tvångsvård.

Stärka kärnverksamhetens förutsättningar att bemanna verksamheten i enlighet med gjorda säkerhetsbedömningar

SiS har tagit fram en ny metod för säkerhetsbedömningar och gjort en förflyttning i syfte att stärka upp säkerheten inom myndigheten. Denna förflyttning innebär att arbetet med att upprätthålla en trygg och säker vård samt att tillgodose enskildas rättigheter och vissa aktiviteter blir mer resurskrävande än tidigare. Enligt den nya metoden kan det komma att krävas att fler medarbetare närvarar vid en utevistelse eller promenad efter säkerhetsbedömning än tidigare.

I dagsläget är efterfrågan på SiS platser hög och behovet av att tillfälligt tvingas stänga ner hela eller delar av avdelningar på specifika ungdomshem medfört en obalans med väldigt hög beläggning på andra ungdomshem. För att öka förutsättningarna att, utifrån den höga beläggning som gäller för verksamheten, bemanna verksamheten i enlighet med gjorda säkerhetsbedömningar behövs en särskild satsning i kärnverksamheten göras under innevarande år med totalt ca 80 tjänster motsvarande 62 mnkr. Givet SiS finansieringsvillkor innebär detta ett ökat anslagsbehov med 29 mnkr (16 mnkr LVU och 13 mnkr LSU).

Stärka kärnverksamhetens bemanning i enlighet med gjorda säkerhetsbedömningar				
(tkr)	2023	2024	2025	2026
Kostnader stärka bemanningen i verksamheten	62 265	62 265	62 265	62 265
<i>Varav anslagsbehov stärka bemanningen i verksamheten</i>	29 162	29 162	29 162	29 162

Kompetenshöjande åtgärder för en trygg och säker tvångsvård

Inspektionen för vård och omsorg, IVO redovisade den 10 januari 2023 regeringsuppdraget om förstärkt tillsyn av SiS ungdomshem. SiS har analyserat rapporten för att se vilka åtgärder som behövs för att förbättra verksamheten. En handlingsplan om tydliga åtgärder inom de områden där IVO riktat kritik har tagits fram. Handlingsplanen innebär ett kompetenshöjande utbildningspaket med särskilt fokus på utbildning till befintliga medarbetare i konflikthantering och utgör således ett viktigt komplement till grundutbildningen som riktar sig till nyanställda. Behovet av kompetenshöjande utbildningsinsatser framgår även av uttalanden från JO, se Opcat-protokoll med dnr O 19-2022.

Utbildningsinsatsen spänner över två utbildningsveckor och sammanlagt åtta dagar. Den syftar till att utbilda klientnära medarbetare så att de kan bedriva en trygg och säker tvångsvård, och innefattar bland annat juridik, konflikthantering och förebyggande säkerhetsarbete. Genomförandet sker under tre års tid. Kostnaden uppskattas till 75 mnkr totalt eller 25 mnkr per år. Givet SiS finansieringsvillkor är anslagsbehovet cirka 25 mnkr under en treårsperiod eller cirka 8,3 mnkr per år.

Kompetenshöjande åtgärder för en trygg och säker tvångsvård			
(tkr)	2023	2024	2025
Kostnader kompetenshöjande insatser	25 000	25 000	25 000
<i>Varav anslagsbehov kompetenshöjande insatser</i>	<i>8 250</i>	<i>8250</i>	<i>8 250</i>